

Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman toteutuminen 2025

Terveysvalvontajaosto 17.02.2026 § 9
421/11.00/2025

Valmistelija: terveystarkastaja Kirsi Puola, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Kunnan tulee vuosittain arvioida valvontasuunnitelman toteutumista ympäristöterveydenhuollosta vastaavassa lautakunnassa. Arvioinnissa tulee kuvata mm. valtakunnallisten ja omien tavoitteiden toteutumista, tarkastusten kattavuutta, tarkastusten ja näytteiden määrää sekä valvonnasta saatujen tulojen kohdentumista.

Raision ympäristöterveydenhuollon valvontayksikköön kuuluvat kunnat Raisio, Naantali ja Rusko. Valvontayksikössä toimii kuntien yhteinen kuusijäseninen terveysvalvontajaosto. Yksi terveystarkastajista toimii vastuuhenkilönä, jonka tehtävänä on toimia mm. jaostossa käsiteltävien asioiden valmistelijana ja esittelijänä.

Henkilöresurssit

Valvontayksikön henkilöresurssit koostuivat seuraavasti: 5 terveystarkastajaa (joista yksi osa-aikainen), eläinlääkäri, osa-aikainen pieneläinhoitaja, toimistosihteeri (0,5 htv) sekä hallintotehtävistä vastaava ympäristöpäällikkö (0,4 htv). Vakituisen henkilöstön lisäksi kesä - elokuussa työskenteli terveystarkastajan sijainen.

Turun kanssa on yhteinen valvontaeläinlääkäri. Uudenkaupungin ympäristöterveydenhuollon kanssa on sopimus hyötyeläinlääkärin päivystyksen ja sijaisuuksien järjestämisestä (0,5 htv). Pieneläinpäivystys on järjestetty yhteistyössä Varsinais-Suomen kuntien kanssa ja sitä hoiti yksityinen yritys PapuVet Oy. Raision osuus pieneläinpäivystyksestä on n. 1 htv.

Liedon, Turun ja Uudenkaupungin kanssa on sopimus elintarvikevalvonnan eläinlääkäriyhteistyöstä vähentämään haavoittuvuutta ja mahdollistaa tehtävien keskeytyksettömän hoidon loma-aikoina ja esimerkiksi kiireellisissä tapauksissa poissaolotilanteissa.

Valvontayksikön koko on noin 9,3 htv (henkilötyövuotta).

Työaika jakautui vuonna 2025 toimialoittain seuraavasti, (suunnitelmassa olleet henkilötyövuodet suluissa):

Työajan jakautuminen

Elintarvikevalvonta	2,60 htv	(2,64 htv)
Terveysvalvonta	2,65 htv	(2,79 htv)
Tupakkavalvonta	0,09 htv	(0,07 htv)
Eläinlääkintähuolto	2,90 htv	(2,90 htv)
Palvelusihteeri	0,50 htv	(0,50 htv)
YTH johtaminen	0,40 htv	(0,30 htv)
Yhteensä	9,13 htv	(9,3 htv)

Henkilöresursseissa oli vuoden aikana tilapäistä vajetta poissaolojen vuoksi 44 henkilötyöpäivän verran (= 0,2 htv).

Elintarvikevalvonta

Valvontayksikön alueella on 431 elintarvikevalvonnan kohdetta ilman alkutuotantopaikkoja. Vuonna 2024 kohteita oli 437. Ruokavirasto on antanut ohjeistuksen säännöllisen valvonnan piiriin kuuluvien kohteiden tarkastusten määrästä ja tarkastuksiin kuluva ajasta. Valvontatarpeeseen vaikuttavat toiminnan luonne, laajuus sekä valvontahistoria. Riskinarviointiin perustuvien elintarvikevalvonnan tarvittava tarkastusten määrä suunnitelmassa oli 290 tarkastusta.

Suunnitelman mukaisia tarkastuksia tehtiin 231 kpl, joten suunnitelman toteutuma oli 80 %. Loppuvuodesta suunnitelman mukaisia tarkastuksia priorisoitiin mm. siten, että kohteet, jotka riskinarvioinnin perusteella tulisi tarkastaa useamman kerran vuodessa, tarkastuskäyntejä tehtiinkin vain yksi. Seuranta-/jälkitarkastuksia tehtiin vuoden aikana 34 (13 % tarkastuksista, vuonna 2024 luku oli 18 %) ja suunnitelman ulkopuolisia tarkastuksia 6 kpl. Uusia laitoksia tuli alueelle kaksi ja niihin on tehty toiminnan hyväksymiseen vaadittavat tarkastukset.

Toimipaikkojen tarkastusten kattavuus oli 44,35 % (vuonna 2024 luku oli 39,24 %), Lounais-Suomen alueen keskiarvo oli 22,56 %. Alueella oli vuoden aikana kaksi epidemiatapausta. Elintarvikkeita koskevia yksittäisiä sairastumis- tai haittailmoituksia tuli yhteensä 39 kpl.

Elintarvikevalvonnan tarkastuksilla keskityttiin tilojen, pintojen ja välineiden puhtauteen, kunnossapitoon, tuotanto- ja käsittelyhygieniaan, elintarvikkeiden lämpötilojen hallintaan, elintarvikkeista annettaviin tietoihin, takaisinvetoon ja henkilökunnan toimintaan.

OIVA-tarkastusten (raporttien) arvosanat jakautuivat alueella seuraavasti (vuoden 2024 vastaavat tiedot sulkeissa):

Oivallinen A	51 % (43,4 %)
Hyvä B	35 % (37,1%)
Korjattavaa C	14 % (19,0 %)
Huono D	0 % (0,5 %)

Korjattavaa- arvosanan saaneissa kohteissa puutteet koskivat useimmiten elintarvikkeista annettavia tietoja, elintarvikkeiden lämpötilojen hallintaa, tuotanto- tai käsittelyhygieniaa sekä tilojen, pintojen ja/tai välineiden puhtautta.

Näytteet

Elintarvikevalvonnan viranomaisnäytteitä otetaan mm. elintarvikeyritysten omavalvonnan toimivuuden selvittämiseksi. Näytteenotto kohdistettiin lähinnä myymälöihin, jotka jauhavat itse jauhelihaa sekä laitoksiin. Näytteitä otettiin yhteensä 10 kpl. Uusintanäytteitä haettiin kaksi. Lisäksi otettiin 4 kpl valtakunnallisiin projekteihin liittyviä näytteitä.

Terveydensuojelun valvonta

Valvontayksikön alueella on 290 terveydensuojelun säännöllisen valvonnan kohdetta. Terveydensuojelun eri kohteisiin suunniteltiin tehtävän 84 tarkastusta. Tarkastusmäärä nousi 101:een, johtuen uusista kohteista ja yleisistä liikuntatiloista, jotka otettiin säännöllisen valvonnan piiriin. Terveydensuojelun valvontaa suunnattiin suunnitelman mukaisesti mm. kouluihin, päiväkoteihin ja majoitustoimintaan. Vuosittain valvontaa kohdistetaan myös uimarantoihin, uimahalleihin ja talousveden jakeluun. Suunnitelman mukaisia tarkastuksia tehtiin 99 kpl eli toteutuma oli 98 %. Seurantatarkastuksia tehtiin kolme.

Tarkastusrivien arvosanat jakautuivat alueella seuraavasti: A (vaatimusten mukainen) 87 %, B (pieniä puutteita) 12 % ja C (vaatimusten vastainen) 1 %. Vaatimusten vastaisuudet koskivat useimmiten ilmanvaihtoa.

Terveydensuojelun toimipaikkojen tarkastusten kattavuus oli 21,43 %, Lounais-Suomen alueen keskiarvo oli 20,51 %

Lisäksi suoritettiin suunnitelman ulkopuolisia tarkastuksia ja mittaus-käyntejä 26 kpl. Näistä suurin osa on asunnontarkastuksia. Muita ovat mm. laivatarkastukset sekä valitusten ja kuntalaisten yhteydenottojen perusteella tehdyt tarkastukset.

Talousveden ja uimavesien valvontaan liittyvä näytteenotto toteutettiin suunnitelmien mukaan. Talous- ja uimavesinäytteitä otettiin yhteensä 275 kpl. Tähän on laskettu kaikki viranomaisvalvontaan kuuluvat näytteet, myös ulkopuolisen asiantuntijan ottamat näytteet. Suunnitelman ulkopuolisia näytteitä tai sinilevähavaintoja otettiin/tehtiin 12 kpl.

Tupakkalain ja nikotiinivalmisteiden myynnin valvonta

Suunnitelmassa oli varauduttu tekemään tupakkalain mukaista valvontaa elintarvikevalvonnan ja terveysvalvonnan tarkastuskäyntien sekä asiakasvalitusten perusteella.

Vähittäismyyntipaikkoja vuonna 2025 oli 42 kpl, joista suunniteltiin tarkastettavan 23 kpl. Tupakkalain mukaisia tarkastuksia tehtiin 23 kpl ja seurantatarkastuksia tehtiin kolme. Tupakkavalvonnan toteutuma oli 100 %. Tupakan ja nikotiiniväyhteiden myyntilupia myönnettiin 6 kpl. Tupakkaluvan muutosilmoituksia käsiteltiin 25 kpl. Terveysvalvontajaoston määräämiä tupakointikieltoja asuntoyhtiöiden parvekkeille annettiin 5 kpl. Nikotiinivalmisteiden myyntilupia myönnettiin 4 kpl, ja tarkastus tehtiin yhteen myyntipisteeseen.

Tupakkavalvonnan toimipaikkojen tarkastusten kattavuus oli 30,26 %, Lounais-Suomen alueen keskiarvo oli 19,74 %.

Eläinlääkintähuolto

Eläinlääkintähuollon käynneistä on laadittu taulukko, joka on liitteenä. Eläinsuojelutarkastuskertomukset ja -päätökset sekä terveysvalvonta-ohjelmien liittymisasiakirjat ja käynneistä syntyneet asiakirjat toimitetaan aluehallintovirastoon heti tarkastusten jälkeen.

Valtakunnallisen valvontaohjelman teemat

Valtakunnallisen valvontaohjelman (2025-2028) teemana on vaikuttava valvonta ja ydintehtävät. Teemaa voidaan edistää toteuttamalla tietoperusteista valvontaa, osaamista ja varautumista. Vuoden aikana tämä on näkynyt valvontayksikössä seuraavasti:

Valvontayksikön Vati-tiedot pidetään ajantasalla ja valvonnassa kertynyttä tietoa on käytetty riskiperusteiseen valvontaan. Valvontahenkilöstön osaamista ylläpidetään koulutuksilla. Henkilöstö kävi useissa eri toimialojen koulutuksissa vuonna 2025. Koulutuspäiviä kertyi yhteensä 35.

Raision ympäristöterveydenhuollon valmiussuunnitelma päivitettiin loppuvuodesta 2025.

Maksutulot

Elintarvike- ja terveystarvikkeiden valvontamaksuista sekä ilmoitusten käsittelyistä kertyi tuloja n. 82 000 €. Perusmaksuista kertyi tuloja 77 250 €. Tupakkatuotteiden vuosimaksuista 51 250 € ja nikotiinikorvaustuotteiden vuosimaksuista 4 580 €. Eläinklinikalta klinikka- ja röntgenmaksuja kertyi 14 400 € (alv 0%). Maksuista saaduilla tuloilla kompensoidaan valvontayksikön menoja.

Raportointi

Ruokavirasto sekä Lupa- ja valvontavirasto seuraavat kunnallisten valvontayksiköiden elintarvikevalvontaa sähköisen tietojärjestelmän (VATI) kautta. Tietoja kirjataan järjestelmään pitkin vuotta.

Valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi lähetetään helmikuun loppuun mennessä Ruokavirastolle ja Lupa- ja valvontavirastolle. Siihen tulee liittää mm. toimielimen pöytäkirjanote suunnitelman toteuman käsittelystä.

Esittelijä

Terveystarkastaja Kirsi Puola

Päätösehdotus

Terveystarvikkeiden valvontajaosto päättää hyväksyä annetun selvityksen vuoden 2025 ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman toteutumisesta. Suunnitelma on toteutunut elintarvikevalvonnan osa-alueella pääsääntöisesti (80 %), terveydensuojelun valvonnan osalta täysin (98 %) ja tupakkavalvonnan osalta täysin (100 %). Valvontaa on tehty tehokkaasti, se on ollut oikein kohdennettua ja tarkastusten kattavuus on hyvällä tasolla.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kirsi Anttila poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen klo 18.04